



گزارش پروژه پایانی  
ساختمان داده و الگوریتم

نام و نام خانوادگی: مهسا شیخی  
شماره دانشجویی: 4023210164  
تاریخ تحویل: 1404/04/20

## ساختار نرم افزار

### ساختار فایل های نرم افزار

- **Project File:**

- Apps:
  - Admin.py
  - Car.py
  - Driver.py
  - History.py
  - Penalty.py
  - Plates.py
  - User.py
- DataSets:
  - \_\_init\_\_.py
  - Array.py
  - BSTHash.py
  - DoublyLinkedList.py
  - HashTable.py
  - Trie.py
- References
  - توضیحات پروژه Pdf
- Tests
  - Cars.txt
  - Citycode.txt
  - Drivers.txt
  - Ownership\_history.txt
  - Penalties.txt
  - Phase4.txt
  - Test\_plates.txt

- Users.txt
- Module.py
- Main.py

## کلاس ها

### • کلاس شماره ۱ : [User]

- نقش کلاس : نماینده کاربران سیستم. دارایی امکانات ورود و ثبت نام و تمام توابع خواسته شده در بخش پنل کاربر
- دارای وابستگی به تمامی ساختمان داده ها و کلاس های مربوط به هر موجودیت مثل car , plates , history و ... جهت خواندن داده در هر ساختمان که دسترسی به آنها در بخش init کلاس به صورت self.className\_database داده شده است.
- بدون ارث بری از کلاس دیگر.

### • کلاس شماره ۲ : [Admin]

- نقش کلاس : نماینده پنل مدیر در پروژه. دارای امکاناتی که در پروژه تحت عنوان پنل مدیریت تعریف شده اعم از پلاک کردن خودرو ، نمایش تمام خودرو ها ، کاربران ، پلاک های یک شهر ، راننده های یک شهر و... و همچنین شامل ابزار هایی که در توابع اصلی استفاده شده.
- دارای وابستگی به تمامی ساختمان داده ها و کلاس های مربوط به هر موجودیت مثل car , plates , history و ... جهت خواندن داده در هر ساختمان که دسترسی به آنها در بخش init کلاس به صورت self.className\_database داده شده است.
- بدون ارث بری از کلاس دیگر.

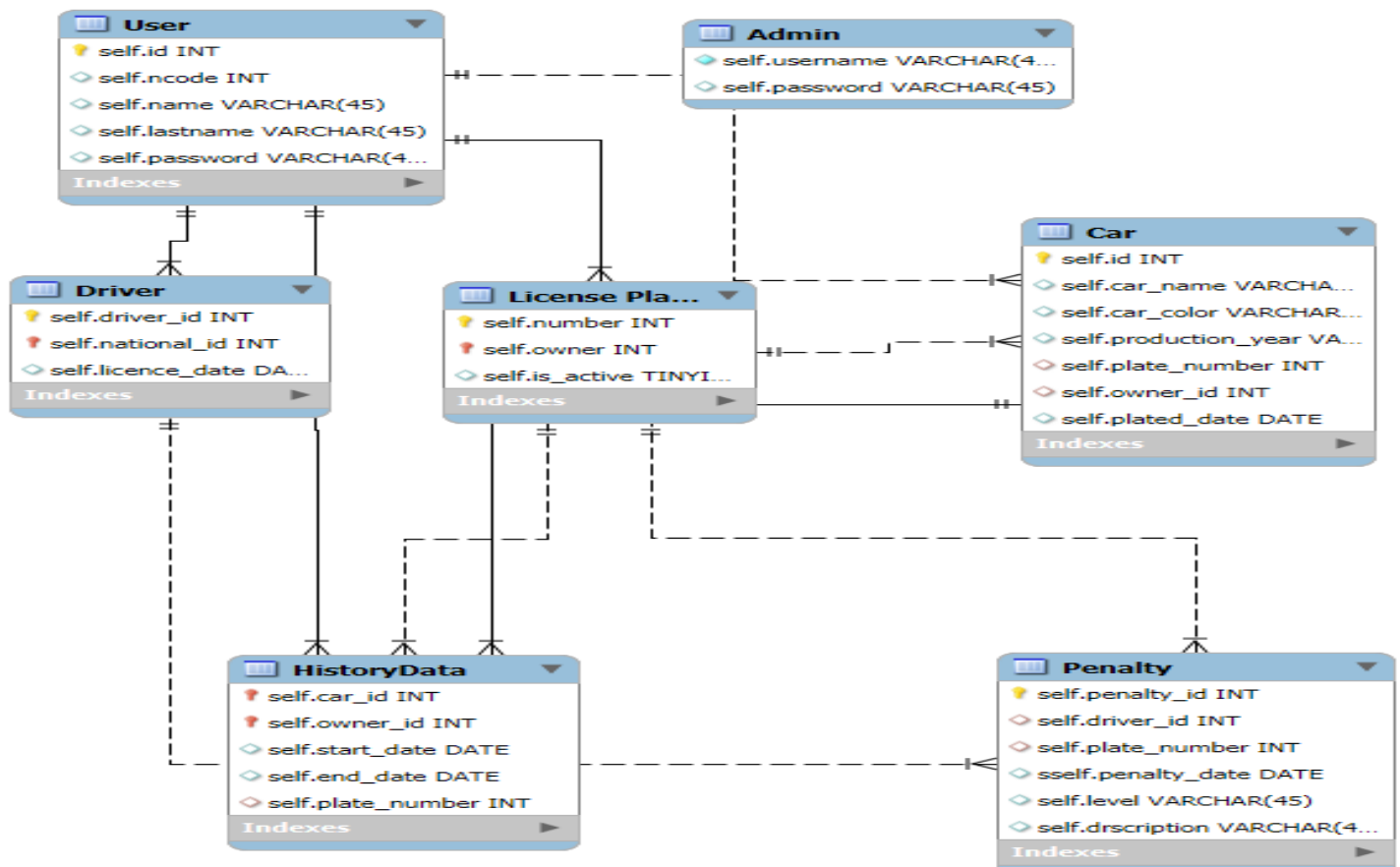
### • کلاس شماره ۳ : [Car]

- شامل شی تعریف شده برای نگهداری اطلاعات هر خودرو در سیستم مانند owner id , plate number ، رنگ خودرو ، نام و سال تولید خودرو می باشد.

### • کلاس شماره ۴ : [LicensePlate]

- شامل شی تعریف شده برای نگهداری اطلاعات هر پلاک مانند شماره پلاک ، شناسه مالک پلاک و یک متغیر is\_active که دارای مقادیر True , False است و جهت مشخص کردن فعال یا غیر فعال بودن هر پلاک قرار داده شده.

- کلاس شماره ۵ : [Penalty]  
 - شامل شی تعریف شده برای نگهداری اطلاعات داده تخلف کاربران مانند شماره پلاک ، شناسه راننده ، شدت تخلف و توضیحات علت هر تخلف.
- کلاس شماره ۵ : [Driver]  
 - شامل شی تعریف شده برای نگهداری اطلاعات داده هر راننده مانند شناسه کاربری (National id) ، شناسه راننده و شماره پلاک ثبت شده که ساخت آن توسط پنل مدیریت هنگام اعطای مجوز رانندگی به یک کاربر انجام می شود.
- کلاس شماره ۶ : [HistoryData]  
 - شامل شی تعریف شده برای نگهداری اطلاعات مالکیت هر خودرو. مالکیت خودرو در صورت خرید و فروش تغییر می کند و این شی شامل اطلاعاتی مثل تاریخ شروع و پایان مالکیت ، شماره پلاک خودرو در این بازه ، شناسه مالک (National id) و شناسه خودرو است.
- کلاس شماره ۷ : [generator]  
 - شامل یک تابع \_\_str\_\_ جهت generate کردن خروجی هر تابعی که به عنوان ورودی دریافت می کند.
- کاربرد آن نشان دادن پیغام های ورودی و خروجی به کاربر در ترمینال است.



## ساختمان های داده و الگوریتمها

### ساختمان های داده

- ساختمان داده ۱ [HashTable]:

- جهت ذخیره ماشین ها. به دلیل اینکه درج خودرو ها بر اساس شناسه ی یکتای تولید شده به صورت تصادفی است، توزیع خوبی روی جدول رقم می زند . جدول به صورت پویا با linear probing پیاده سازی شده. دسترسی ، درج ، حذف و جست و جوی موفق این داده ها با احتساب هزینه prob و بدون expand،  $1/1-\alpha$  می باشد. و در صورت expand هزینه زمانی  $O(n)$  دارد.

– DSACourseFinalProject/DataSets/HashTable.py

- ساختمان داده ۲ [Trie]:

- برای ذخیره سازی کاربران و راننده ها بر اساس شناسه کاربری آنها که یک عدد با طول ثابت  $k$  است و هزینه درج و حذف و جست و جو را ثابت نگه می دارد.

– DSACourseFinalProject/ DataSets/Trie.py

- ساختمان داده ۳ [BSTHash]:

- استفاده از یک درخت bst برای جلوگیری از collision ها . ایده پشت این ساختمان داده خوشه بندی پلاک ها بر اساس شهر بود و همچنین کاهش هزینه جست و جو به  $O(1+n)$ .

– DSACourseFinalProject/ DataSets/BSTHash.py

- ساختمان داده ۴ [DoublyLinkedList]:

- برای ذخیره سازی تاریخچه خرید و فروش و جرایم. عمده عملیات روی این داده ها insert است و می تواند با استفاده از درج در ابتدای لیست با هزینه  $O(n)$  ساختمان داده ی پویا و خوبی برای داده هایی که تعدادشان افزایش می یابد و عمدتاً درج و پیمایش دارد (هیستوری ها) باشد.

– DSACourseFinalProject/DataSets/DpublyLinkedList.py

- ساختمان داده ۳ [Array]:

- سادگی پیاده سازی برای داده هایی که درج و حذف ندارند و مقدار مشخص و بدون تغییری دارند همچنین دسترسی سریع به شهر ها با  $O(n)$

– DSACourseFinalProject/DataSets/Array.py

## الگوریتم ها

- الگوریتم شماره ۱  
توضیحات: [الگوریتم تولید پلاک با استفاده از تابع random برای تولید اعداد و حروف تصادفی، بررسی اعتبار پلاک با استفاده از تابع کپسوله شده is\_valid\_plate\_number و جلوگیری از تکراری بودن با حلقه for روی عدد تولید شده و بررسی تعداد تکرار هر عنصر در آن با تابع has\_repeted\_digit در صورتی که تعداد تکرار اعداد ۵ تا بود یعنی اعداد مشابه هستند و یا صعودی نزولی بودن اعداد با استفاده از حلقه for روی اعداد در صورتی که تمام اعداد از عدد بعد از خودشان کوچکتر بودند ارور صعودی و در صورتی که تمام اعداد از عدد بعد از خود بزرگتر بودند ارور نزولی بودن می دهد هزینه زمانی به اندازه طول پلاک تولید شده ]

– DSACourseFinalProj/Apps./User.py/User.license\_plate\_generator

- الگوریتم شماره ۲  
توضیحات: [الگوریتم هش کردن رمز عبور با استفاده از یک salt ثابت و تبدیل تمام کرکتر های رمز و سالت به عدد با تابع ord و جمع زدن آنها]

– DSACourseFinalProject/Apps/User.py/user.\_password\_hash\_function

- الگوریتم شماره 3  
توضیحات: [الگوریتم پیمایش تمام داده های trie به صورت بازگشتی با استفاده از جست و جوی اول عمق یا dfs به این صورت که از ریشه شروع می کند و تابع بازگشتی recursive\_traverse را برای هر node صدا میزند. مسیر هر گره را در prefix ذخیره می کند اگر داده بعدی گره داشته باشد مسیر آن را اضافه می کند و اگر داده نداشته باشد ریترن می کند]

– DSACourseFinalProject/DataSets/Trie.py/Trie.traverse

- الگوریتم شماره ۴  
توضیحات: [ساختمان داده ترکیبی ساخته شده ی BSTHash به این صورت است که تمامی اعمال مربوط به bst را در خود دارد. در توابع مربوط به جدول hash و با پیدا کردن خانه مربوطه از جدول با استفاده از تابع hash اعمال bst را روی آن خانه جدول صدا میزند. به عنوان مثال برای درج عنصر ابتدا تابع hash خانه مناسب با آن را پیدا می کند سپس تابع درج bst به ریشه ی آن خانه ی جدول صدا زده می شود.]

## پیاده‌سازی نرم‌افزار

### ساختمان داده‌های اصلی

- ساختمان داده ۱ [HashTable]:
  - شامل یک open hash و شیوه probing به صورت linear جهت ذخیره سازی خودرو ها و درج آنها بر اساس car\_id.
  - ذخیره شده در آدرس DSACourseFinalProject/DataSets/HashTable.py
- ساختمان داده ۲ [Trie]:
  - شامل یک Trie Tree و Trie Node برای ذخیره سازی کاربران و راننده ها و درج آنها بر اساس Naitonal id.
  - ذخیره شده در آدرس DSACourseFinalProject/ DataSets/Trie.py
- ساختمان داده ۳ [BSTHash]:
  - شامل یک جدول hash که در هر خانه از table آن یک درخت bst قرار می گیرد جهت ذخیره پلاک ها. پلاک ها بر اساس شهر وارد خانه مربوط در جدول میشوند و بر اساس شماره پلاک در درخت مربوط به آن خانه ی جدول درج می شوند.
  - ذخیره شده در آدرس DSACourseFinalProject/ DataSets/BSTHash.py
- ساختمان داده ۴ [DoublyLinkedList]:
  - شامل یک لیست پیوندی دو طرفه و node برای ذخیره جریمه ها و تاریخچه خرید و فروش.
  - ذخیره شده در آدرس DSACourseFinalProject/DataSets/DpublyLinkedList.py
- ساختمان داده ۳ [Array]:
  - شامل یک جدول آرایه برای ذخیره سازی کد شهر ها.
  - ذخیره شده در آدرس DSACourseFinalProject/DataSets/Array.py

## عملکردها

### • فاز اول پنل کاربر در User.py:

○ ثبت نام و ورود کاربر:

- از طریق دریافت شناسه و رمز عبور از کاربر با جست و جو در اطلاعات کاربران در صورتی که نام کاربری و رمز کاربر درست باشد به کاربر پیغام مرتبط می دهد. در صورتی که کاربر در سیستم ثبت نباشد با تابع `user_register` در پنل کاربر در کلاس `User.py` با گرفتن تمام اطلاعات لازم ثبت را انجام و اطلاعات کاربر را به ساختمان داده مرتبط با هزینه  $O(k)$  که  $k$  تعداد رقم های کد ملی است اضافه می کند. و در نهایت با توجه به هزینه جست جوی کاربر با همان  $O(k)$  هزینه ی زمانی ثابت دارد.

○ ایجاد پلاک:

- با گرفتن نام شهر از طریق `license_plate_generator` و جست جوی شهر در ساختمان داده مربوط به آن و همچنین گرفتن شناسه کاربر یک شماره پلاک با رعایت قوانین مربوطه برای کاربر به نام او تولید می کند. هزینه زمانی آن با توجه به جست و جوی شهر ها با  $O(100)$  و درج در ساختمان داده پلاک ها  $O(1 + \log n)$  تقریباً همان  $\log n$  است.

○ مشاهده خودرو های ثبت شده: تابع درست کار نمی کند.

- تابع `show_user_cars` با گرفتن شناسه کاربر با پیمایش تمام داده های موجود در ساختمان داده ماشین ها تمامی خودرو های متعلق به او را نشان می دهد که هزینه زمانی  $O(n)$  دارد.

○ مشاهده پلاک های کاربر:

- تابع `show_users_platelicense` با گرفتن شناسه کاربر با پیمایش تمام داده های موجود در ساختمان داده پلاک ها تمامی خودرو های متعلق به او را نشان می دهد که هزینه زمانی  $O(n)$  دارد.

### • فاز اول پنل مدیریت در Admin.py:

○ پلاک کردن خودرو: تابع به درستی کار نمیکند.

- تابع `plated_a_car` با گرفتن شماره پلاک و اطلاعات خودرو در صورت وجود شماره پلاک با جست و جویی با هزینه  $O(\log n)$  خودرو جدید را در ساختمان داده با هزینه  $O(\log n + 1)$  درج می کند.

○ مشاهده تمامی خودرو ها:

- تابع `show_all_cars` با پیمایش تمام داده های موجود در ساختمان داده ماشین ها تمامی خودرو ها را نشان می دهد که هزینه زمانی  $O(n)$  دارد.



○ مشاهده تمامی کاربران:

- تابع `show_all_users` با پیمایش تمام داده های موجود در ساختمان داده کاربران تمامی کاربران ثبت شده را نشان می دهد که هزینه زمانی  $O(k)$  دارد و  $k$  طول شناسه کاربری است.

• فاز دوم پنل مدیریت در `Admin.py`:

○ مشاهده تمامی پلاک های یک شهر:

- تابع `show_plates_of_a_city` با گرفتن نام شهر و تبدیل آن به کد شهر با `_get_citycode_from_cityname` با رفتن به خانه مربوط به شهر در `table` ساختمان داده و پیمایش درخت مربوط به آن با هزینه  $O(\log n)$  پلاک های مربوط به شهر را نشان میدهد.

○ مشاهده خودرو های یک شهر:

- تابع `show_cars_of_a_city` با پیمایش تمام داده های موجود در ساختمان داده ماشین ها تمامی خودرو هایی که شماره پلاک آنها متعلق به شهر مربوطه هستند را نشان می دهد که هزینه زمانی  $O(n)$  دارد.

○ جست و جوی خودرو های ثبت شده در بازه زمانی:

- تابع `search_cars` با گرفتن دو بازه ورودی و پیمایش تمام داده های موجود در ساختمان داده ماشین ها تمامی خودرو هایی که تاریخ آنها متعلق به بازه وارد شده باشد نشان می دهد که هزینه زمانی  $O(n)$  دارد.

○ مشاهده مالکان خودروی یک شهر: تابع درست کار نمی کند.

- تابع `show_car_owners_of_a_city` با گرفتن نام شهر و پیمایش خودرو ها، برای خودرو هایی با پلاک مربوط به آن شهر، شناسه کاربر را با هزینه  $O(k)$  جست و جو و اطلاعات آنها را نمایش میدهد. هزینه نهایی  $O(n + K)$  می باشد.

• فاز سه پنل کاربر در `User.py`:

○ مشاهده نمره منفی راننده:

- تابع `show_users_negative_score` با گرفتن شناسه کاربری و شناسه راننده، با پیمایش اطلاعات جریمه ها تمامی جریمه های مربوط به راننده را جمع
- می زند که کل کار هزینه  $O(n)$  دارد.

- مشاهده تاریخچه جرایم:
  - تابع `show_user_penalties_based_driverid` با گرفتن شناسه راننده تمامی اطلاعات جرایم را با  $O(n)$  پیمایش می کند و جریمه های مربوط به راننده را نشان می دهد.
- مشاهده تاریخچه جرایم یک پلاک:
  - تابع `show_user_penalties_based_platenumbr` با گرفتن یک شماره پلاک تمامی اطلاعات جرایم را با هزینه زمانی  $O(n)$  پیمایش می کند و جریمه های مربوط به آن پلاک را نشان می دهد.
- اطلاعات تاریخچه یک پلاک:
  - تابع `history_of_licenseplate` با گرفتن یک شماره و جست و جوی خودروی مربوط به آن پلاک با هزینه زمانی  $O(n)$ ، تمامی اطلاعات مربوط به آن پلاک و خودرو را با  $O(n)$  پیدا می کند نشان می دهد. در نهایت هزینه زمانی  $O(2n)$  دارد.
- فاز سه پنل مدیریت در `Admin.py`:
  - تاریخچه خرید و فروش یک خودرو:
    - تابع `show_ownership_history` با گرفتن شناسه خودرو و پیمایش تمام اطلاعات خرید و فروش، تمامی اطلاعات مرتبط با خودرو را با هزینه زمانی  $O(n)$  نشان می دهد.
  - مشاهده رانندگان ثبت شده:
    - تابع `show_all_drivers` با پیمایش تمام داده های موجود در ساختمان داده راننده ها تمامی راننده ها را نشان می دهد که هزینه زمانی  $O(n)$  دارد.
  - تغییر مالکیت یک پلاک: تابع فقط پیاده سازی شده و تست نشده.
    - تابع `change_plate_owner` با گرفتن شماره پلاک جدید برای یک خودرو در صورتی که پلاک وجود داشته باشد (جست و جوی موفق با هزینه  $O(\log n)$ ) و متعلق به خودروی دیگری نباشد (با هزینه  $O(n)$ ) شماره پلاک خودرو را عوض می کند و اطلاعات جدید را به اطلاعات خرید و فروش اضافه می کند.
- ما بقی توابع فاز سه پنل مدیریت و فاز ۴ پیاده سازی نشده اند.

## چالش ها

چالش هایی که در این پروژه با آن مواجه شدید؟ انتخاب ساختمان داده مناسب و بهینه برای پلاک ها و هندل کردن تکه تکه پیاده کردن پروژه در فایل های مختلف و سپس استفاده از همه آنها در `main.py`

چالش هایی که در پیاده سازی با آن مواجه شدید؟ پیاده سازی BSTHash و آماده سازی منو ها و نمایش دادن آنها و صدا زدن توابع در منو.

## نظر شما در مورد پروژه چیست؟

**منابع :** تمامی منابع مرتبط با پایتون در سراسر اینترنت ، `stackoverflow` ، `youtube` و `github`

لینک `github` پروژه:

<https://github.com/TheMahsami/DSACourseFinalProject>